

Prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul Central
Judecătorul D. Bosîi
Dosarul nr. 1 – 21027836 – 05 – 1a – 15102021

CURTEA DE APEL CAHUL

DECIZIE În numele Legii

30 noiembrie 2021

mun. Cahul

Completul de judecată al Curții de Apel Cahul

Având în componența sa:

Președintele ședinței, judecător	Galina Vavrin
Judecătorii	Ion Dănăilă, Tudor Berdilă
Grefier	Liuba Maidan

Cu participarea:

Procurorului	Dumitru Calendari
Avocatului	Alexandru Balan

A judecat în ședință de judecată publică în ordine de apel, cauza penală privind-o pe

Tofan Didina ***** născută la ***** în *****,
domiciliată în ***** activează ca ***** din *****
anterior nejudecată, cetățeană a R. Moldova, IDNP
*****,

de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin.(1) Cod penal,
la apelul procurorului în Procuratura Anticorupție Radu Palencu, declarat
împotriva sentinței Judecătoriei Cahul, sediul Central din 27 septembrie 2021.

Termenul de examinare a cauzei:

- prima instanță de la 23 februarie 2021 – 27 septembrie 2021;
- instanța de apel de la 15 octombrie 2021 – 30 noiembrie 2021.

Procedura de citare a părților a fost legal executată.

Asupra apelului, în baza materialelor din dosar și a argumentelor prezentate în ședință, Completul de judecată –

C O N S T A T Ă :

Soluția primei instanțe:

Prin sentința Judecătorei Cahul, sediul Central din 27 septembrie 2021 Tofan Didina a fost recunoscută vinovată în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin.(8) CPP, sub formă de amendă în mărime de 650 unități convenționale, echivalent a 32 000 lei, fără privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate.

Circumstanțele de fapt reținute:

Pentru a pronunța sentința în privința inculpatei Tofan Didina, prima instanță a reținut ca fiind constată fapta prejudiciabilă de fals în actele publice, în următoarele circumstanțe:

Tofan Didina, activând în calitate de director interimar al *****în temeiul dispoziției nr. 102-.,I., din data de 01 octombrie 2020, fiind în conformitate cu prevederile art. 123 Cod penal RM, persoană publică, înzestrată cu drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor și acțiunilor administrative de dispoziție și organizatorica-economice, deținând, conform fișei postului, atribuții de încadrare și eliberare din funcție a cadrelor didactice, personalului auxiliar, asigură selectarea și distribuirea corectă a cadrelor; exercită controlul permanent asupra modului de îndeplinire a sarcinilor de serviciu de către întregul personal, totodată fiind responsabilă de confirmarea prin semnătură și ștampilă a „Tabelului de pontaj” (formularul interdepartamental tipizat nr. MR-13 aprobat prin Hotărârea Departamentului Statistică al RM nr. 01 din 10 ianuarie 1997 care este documentul de bază, potrivit căruia se efectuează calculul orelor și prezența la locul de muncă, în baza căruia lunar se calculează și se achită salariul, și că acestea se atribuie la categoria documentelor oficiale) pentru angajații grădiniței de copii din s. Flocoasa, r-nul Cantemir, aflându-se în aceeași localitate, urmărind scopul producerii unor consecințe juridice și săvârșirea unei fapte cu intenție, care poate produce consecințe socialmente periculoase, folosindu-se intenționat de situația de serviciu din interes material, urmărind scopul falsificării actelor oficiale, cunoscând cu certitudine că angajata instituției Mocanu Mirela (educator al

aceleiași grădinițe), *nu a activat și respectiv s-a aflat peste hotarele Republicii Moldova*, a introdus date vădit false în tabelul de pontaj la rubrica „zile prezentă, efectiv lucrate” date false și denaturate, adică, împrejurări necorespunzătoare adevărului, astfel falsificând acte oficiale, care acordă drepturi și eliberează de obligații, pentru perioada 06-27 octombrie 2020 privind aflarea la serviciu în funcția de educator a cet. Mocanu Mirela, urmare a cărui fapt acordând dreptul ultimei să recepționeze salariul în cuantum de 4807,91 lei BNM (mijloace bănești recepționate în consecință de Tofan Didina).

În drept, fapta inculpatei Tofan Didina, a fost calificată ca infracțiune prevăzută de art. 332 alin. (1) Codul penal, conform indicilor: înscrierea de către o persoană publică, în documentele oficiale a unor date vădit false, precum și falsificarea unor astfel de documente, dacă aceste acțiuni au fost săvârșite din interes material.

În prima instanță cauza penală a fost examinată în procedură simplificată conform dispozițiilor art. 364¹ CPP, în baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Solicitările și argumentele apelului înaintat de partea acuzatorului de stat:

Legalitatea și temeinicia sentinței primei instanțe, este contestată cu apel la 11 octombrie 2021, de către procurorul în Procuratura Anticorupție, Oficiul Sud, Palencu Radu în care solicită casarea parțială a sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatei Tofan Didina să-i fie aplicată pedeapsa complementară sub formă de privare de dreptul de a ocupa funcții publice (în instituție publică) și de demnitate publică pe un termen de 2 ani.

Drept argumente pentru declararea apelului împotriva sentinței emise de prima instanță, acuzatorul de stat a invocat că, neaplicarea pedepsei complementare față de inculpata Tofan Didina, privare de dreptul de a ocupa funcții publice (în instituție publică) și de demnitate publică pe un termen de 2 ani, este neîntemeiată. De către instanța de judecată urma a fi reținut faptul că inculpata a acționat intenționat, intenția acesteia fiind directă și demonstrată.

Consideră procurorul că instanța de judecată la pronunțarea sentinței urma să țină cont și de faptul că inculpata Tofan Didina la momentul comiterii infracțiunii, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, a prevăzut

urmările ei prejudiciabile, le-a dorit și a admis, în mod conștient survenirea acestora, fiind prejudiciată considerabil imaginea instituției în care activează. Totodată, fapta a fost comisă în timpul exercitării de către inculpata a funcției publice, circumstanță ce sporește considerabil gradul social-periculos al faptei comise.

Termenul de depunere a apelului:

Conform art. 402 alin.(1) CPP, termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, dacă legea nu dispune altfel.

Lucrările dosarului atestă că prima instanță a pronunțat sentința judecătorească contestată în ședința de judecată din 27 septembrie 2021, în prezența procurorului, inculpatului și a avocatului acestuia. În dată de 28 septembrie 2021 sentința judecătorească a fost expediată, inculpatului, avocatului, și procurorului.

Cererea de apel a fost înregistrată de către procuror la data de 11 octombrie 2021.

Astfel, termenul legal stabilit pentru exercitarea căii de atac apelul, a fost respectat de către procuror.

Argumentele părților în fața instanței de apel:

Procurorul în Procuratura de Circumscripție Cahul, Calendari Dumitru în ședința instanței de apel, a susținut apelul acuzatorului de stat și a solicitat admiterea acestuia în sensul în care a fost formulat, invocând că instanța de fond eronat a aplicat prevederile art. 79 Cod penal, neconstatând care circumstanțe le-a considerat ca fiind excepționale legate de persoana inculpatei, cât și de funcția acesteia.

Inculpata Tofan Didina și avocatul Balan Alexandru în ședința instanței de apel au pledat pentru respingerea apelului înaintat de acuzatorul de stat, cu menținerea sentinței primei instanțe, consideră că instanța de judecată corect a aplicat față de inculpată a prevederilor art. 79 Cod penal.

Aprecierea instanței de apel:

Audiind participanții la proces, studiind materialele dosarului, analizând sentința contestată în raport cu argumentele apelului, Completul de judecată conchide admiterea apelului înaintat de procuror, casează parțial sentința primei instanțe, în latura penală, în partea stabilirii pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri.

Conform art. 415 alin.(1) pct.2) CPP, instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, admite apelul, casând sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art. 409 alin.(2), și pronunță o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță.

Potrivit art. 409 alin.(2) CPP, în limitele prevederilor arătate în alin.(1), instanța de apel este obligată ca, în afară de temeiurile invocate și cererile formulate de apelant, să examineze aspectele de fapt și de drept ale cauzei, însă fără a înrăutăți situația apelantului.

Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, potrivit art. 414 alin.(1) CPP.

Verificând legalitatea și temeinicia sentinței contestate, Completul de judecată consideră că prima instanță întemeiat a considerat suficiente probele administrate în vederea confirmării faptelor imputate inculpatei Tofan Didina și datele existente cu privire la persoana acesteia permite stabilirea pedepsei, rațiuni din care a dispus examinarea cauzei penale în procedură simplificată prevăzută de art. 364¹ CPP în baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Având în vedere respectarea procedurii de către prima instanță la examinarea cauzei penale în procedură simplificată, precum și nu se atestă necesitatea aprecierii diferită a probelor decât cea făcută de instanța de judecată, Completul de judecată nu se va expune repetat asupra probelor administrate de către organul de urmărire penală în faza de urmărire penală, care au fost acceptate de către inculpată. Drept urmare, instanța de apel consideră că din probele administrate la faza de urmărire penală, descrise în rechizitoriu și acceptate de inculpata Tofan Didina, este dovedită în afara oricărui dubiu rezonabil vinovăția acesteia în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod penal conform indicilor: înscrierea de către o persoană publică, în documentele oficiale a unor date vădit false, precum și falsificarea unor astfel de documente, dacă aceste acțiuni au fost săvârșite din interes material sau din alte interese personale.

Completul de judecată remarcă că sentința primei instanțe este contestată de acuzatorul de stat sub aspectul stabilirii pedepsei, pe care o consideră individualizată contrar dispozițiilor art. 75, 79 Cod penal, cât și scopului pedepsei penale prevăzut la art. 61 alin.(2) Cod penal, în raport cu fapta comisă și gravitatea acesteia, solicitând aplicarea în privința inculpatei Tofan Didina a pedepse complementare obligatorii - privare de dreptul de a ocupa funcții publice (în instituție publică) și de demnitate publică pe un termen de 2 ani.

Analizând sentința judecătorească sub aspectul individualizării pedepsei stabilite inculpatei Tofan Didina, Completul de judecată reține că prima instanță aplicând pedeapsa inculpatei Tofan Didina pentru săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 332 alin.(1) Cod penal, în mod eronat a aplicat prevederile art. 79 Cod penal, fără a stabilit inculpatei pedeapsa complementară obligatorie.

În conformitate cu art. 61 alin.(2) Cod penal, pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și din partea altor persoane.

Potrivit art. 75 alin.(1) Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Completul de judecată analizând materialele dosarului constată că la stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatei Tofan Didina instanța de fond a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei, care atenuază sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familie acestuia.

Din sensul dispozițiilor art. 75 alin.(1) Cod penal, se desprind trei criterii generale cu valoare de principiu de individualizare a pedepsei penale, care trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată. Caracterul echitabil al pedepsei se rezumă la impunerea inculpatului unor restricții și lipse ale drepturilor acestuia care să se afle într-un raport de proporționare cu gravitatea faptei comise și

suficientă pentru restabilirea echității sociale, precum și să fie capabilă de a contribui la realizarea scopurilor pedepsei penale. Criteriul legalității pedepsei impune instanței de judecată obligația de a stabili pedeapsa în limitele fixate în Partea Specială și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții Generale a Codului penal. Iar criteriul individualizării pedepsei constă în obligația instanței de a stabili în concret inculpatului, categoria și termenul pedepsei, necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale și a pedepsei penale.

Inculpata Tofan Didina a comis o infracțiune care conform art. 16 CP se atribuie la categoria infracțiunilor ușoare, anterior nu a fost atrasă la răspundere penală, este căsătorit și are la întreținere doi copii minori.

Circumstanțe care atenuază răspunderea inculpatei Tofan Didina prevăzute la art. 76 Cod penal, au fost reținute, săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni ușoare.

Circumstanțe care agravează răspunderea inculpatei Tofan Didina prevăzute la art. 77 Cod penal, nu au fost reținute.

Sanțiunea pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod penal, stabilește pedeapsa cu amendă în mărime de la 850 la 1350 unități convenționale sau cu închisoare de până la 2 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

Conform art. 75 alin.(2) Cod penal, în cazul alternativelor de pedeapsă prevăzute pentru infracțiunea săvârșită, pedeapsa cu închisoare are un caracter excepțional și se aplică atunci când gravitatea infracțiunii și personalitatea infractorului fac necesară aplicarea pedepsei cu închisoare, iar o altă pedeapsă este insuficientă și nu și-ar atinge scopul. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei. Caracterul excepțional la aplicarea pedepsei cu închisoare urmează a fi argumentat de către instanța de judecată.

Potrivit art. 364¹ alin.(8) CPP, inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducere cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzută de lege în cazul pedepsei cu închisoare, cu muncă neremunerată în folosul comunității și de reducere cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă.

Acordând eficiență principiilor de individualizare a pedepsei, și analizând ansamblul de circumstanțe ce caracterizează persoana inculpatei Tofan Didina, prezența circumstanțelor care atenuază și lipsa celor care agravează răspunderea acesteia, gradul de pericolul social al infracțiunii, Completul de judecată consideră că prima instanță întemeiat a reținut că corectarea și reeducarea inculpatei Tofan Didina, precum și restabilirea echității sociale, pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod penal, este posibilă cu aplicarea pedepse sub formă de amendă în mărime de 650 unități convenționale, echivalent a 32 500 lei.

Termenul pedepsei cu amenda aplicat inculpatei Tofan Didina în mărime de 650 unități convenționale, este stabilit în noile limitele ale pedepsei rezultate din aplicarea dispozițiilor art. 364¹ alin.(8) CPP.

De asemenea, sancțiunea art. 332 alin.(1) Cod penal, prevede pedeapsa complementară obligatorie cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

Prima instanță examinând cauza penală, eronat a reținut aplicabilitatea dispozițiilor art. 79 Cod penal și a înlăturat pedeapsa complementară obligatorie, iar circumstanțele că ”...inculpata manifestă în continuare un comportament adecvat unui cetățean și angajat onest, a restituit sumele de bani încasați ilegal, își îndeplinește munca în vederea întreținerii familiei sale, fiind unica întreținătoare a familiei, are la întreținere doi copii minor și soțul cu gradul II de invaliditate, este angajată în câmpul muncii...”, nu pot fi apreciate ca excepționale, în sensul art. 79 alin.(1) Cod penal, legate de scopul și motivele faptei, de rolul vinovatului în săvârșirea infracțiunii, de comportarea lui în timpul și după consumarea infracțiunii, de alte circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei și consecințele ei. La materialele dosarului lipsesc probe care ar demonstra că inculpata Tofan Didina este unica întreținătoare a familiei, iar soțul acesteia este încadrat în grad de dizabilitate. Restituirea sumei de bani încasată ilegal, nu poate fi apreciată ca o circumstanță excepțională, ci mai degrabă este o conștientizare a caracterului infracțional al acțiunilor săvârșite de inculpata Tofan Didina.

Completul de judecată având în vedere circumstanțele cauzei penale, personalitatea inculpatei Tofan Didina, prezența circumstanțelor care atenuază și lipsa celor care agravează răspunderea acesteia, gradul de pericolul social al infracțiunii, ajunge la concluzia de a stabili inculpatei Tofan Didina pedeapsa complementară cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 2 ani, minimul prevăzut de norma de incriminare, or, la caz, nu au fost stabilite

circumstanțe excepționale prevăzute la art. 79 Cod penal, pentru a înlătura pedeapsa complementară obligatorie.

Recunoașterea vinovăției în săvârșirea faptei incriminate și solicitarea examinării cauzei penale în procedură simplificată, este o modalitate aleasă de inculpată pentru examinarea cauzei penale, în rezultatul căruia aceasta a beneficiat de reducerea limitelor de pedeapsă stabilite în sancțiunea normei de incriminare, iar ca rezultat i-a fost aplicată pedeapsa aproape de minimul prevăzut de sancțiunea normei penale. Respectiv, recunoașterea vinovăției în săvârșirea faptei incriminate, nu poate fi apreciată ca o circumstanță care ar atesta că inculpata Tofan Didina a realizat gravitatea faptei săvârșite și poate fi corectat fără stabilirea pedepsei complementare obligatorii, privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 2 ani.

În opinia, Completului de judecată pedeapsa stabilită inculpatei Tofan Didina sub formă de amendă în mărime de 650 unități convenționale, privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 2 ani, este una echitabilă, legală și direct proporțională cu gravitatea faptei comise, de atitudinea numitei față de infracțiunea săvârșită și de consecințele acesteia, cât și în măsură să asigure corectarea și resocializarea acesteia, restabilirea echității sociale, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni din partea ultimei și a altor persoane.

Relevant este și faptul că pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a făptuitorului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor, iar executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate, potrivit art. 61 Cod penal.

Neîntemeiată este cerința procurorului din apel referitor la aplicarea față de inculpata Tofan Didina, pedeapsa complementară sub formă de privarea de dreptul de a ocupa funcții de demnitate publică pe un termen de 2 ani, or, funcția de director al instituției preșcolare grădinița de copii, în conformitate cu prevederile art. 123 alin.(2) Cod penal, este una publică, dar nu de demnitate publică, respectiv, aplicarea pedepsei în sensul solicitat de procuror depășește limitele învinuirii formulate inculpatei.

Argumentele apărării cum că pedeapsa aplicată inculpatei Tofan Didina cu aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal, este una legală și echitabilă, Completul de

judecată nu le poate reține ca neîntemeiate, întrucât circumstanțele cauzei nu demonstrează existența unor împrejurări care pot fi apreciate ca fiind excepționale.

Achitarea amenzii stabilite prin sentința judecătorească, confirmă executarea pedepsei de către inculpata Tofan Didina, însă nu este în măsură să justifice existența circumstanțelor excepționale.

Pe aceste rațiuni, instanța de apel menționează că argumentele apelului sunt întemeiate, iar instanța de fond la individualizarea categoriei și termenul pedepsei aplicată inculpatei Tofan Didina, nu a luat în considerare în volum deplin dispozițiile art. 75, 79 Cod penal.

Ținând cont cele notate, Completul de judecată admite apelul declarat de procuror, casează parțial sentința primei instanțe, în latura penală, în partea stabilirii pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri.

Călăuzindu-se de prevederile art. 415 alin.(1) pct.2), art. 417 – 418 CPP, Completul de judecată,-

D E C I D E :

Se admite apelul procurorului în Procuratura Anticorupție Radu Palencu.

Se casează parțial sentința Judecătoriei Cahul, sediul Central din 27 septembrie 2021, în cauza penală privind-o pe Tofan Didina de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin.(1) Cod penal, în latura penală, în partea stabilirii pedepsei și pronunță o nouă hotărâre, după cum urmează:

Lui Tofan Didina ***** declarată vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 332 alin.(1) Cod penal, i se stabilește pedeapsa cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) CPP, sub formă de amendă în mărime de 650 (șase sute cincizeci) unități convenționale, echivalent cu suma de 32500 (treizeci și două de mii cinci sute) lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 2 ani.

În rest sentința Judecătoriei Cahul, sediul Central din 27 septembrie 2021, se menține.

Decizia este susceptibilă de a fi pusă în executare, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 30 zile de la pronunțarea deciziei integrale.

Decizia integrală este pronunțată în ședință publică, azi pe data de 26 ianuarie 2022, ora 14:00.

Președintele ședinței

Galina Vavrin

Judecătoria

Ion Dănăilă

Tudor Berdilă